

Latvijas Avīze: Prasa naudu un tiesisko aizsardzību

Publicēta: 2008-05-17 00:00:00

Kāda reforma, tāds rezultāts ar tādu moto vakar Priekuļos notika Latvijas Pašvaldību savienības 18. kongress.

Kongresa viesu Saeimas priekšsēdētāja Gundara Daudzes, partiju un vairāku ministriju pārstāvju komplimentāro un norāžu pilno uzrunu vidū zināmu drosmi izrādīja reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns, kurš nebaidījās arī asi kritizēt. Ministrs atzinās, ka agrāk viņam nebija gadījies dzirdēt tik daudz demagoģijas un retorikas, cik pēdējā laikā no rajonu padomju vadītājiem: viņš jau saprotot, ka cilvēks pieķeras darbam un videi, kurā strādā, taču nedrīkstot darboties pretēji iedzīvotāju interesēm: "Galū galā rajonu padomju vadītāji saņem labas algas, lai spētu domāt ne tikai par tagadni, bet arī par nākotni. Un valdības nostāja nemainīsies: iespējami daudz funkciju tiks deleģēts novadiem."

No E. Zalāna trūksties dabūja arī pagastu un novadu vadītāji, kas cīnās par patstāvību: "Ja kāds iedomājas, ka, ja tagad ir labi vienam pašam, tas nenožīmē, ka tā būs arī nākotnē." Ministrs ir pārliecināts, ka tos pašvaldību vadītājus, kuri iedzīvotājus baida ar administratīvi teritoriālās reformas problēmām, tie paši iedzīvotāji nākamā gada vēlēšanās izbalsos un tad "viņi varēs mājās pie tējas glāzes vai alus kausa apspriest savas problēmas...". Pēc savas runas E. Zalāns Pašvaldību savienības priekšsēdim Andrim Jaunsleinim uzdāvināja... Īmi: nevis lai pašvaldību vadītājus pie saviem krēsliem pielīmētu, bet gan lai viņu viedokļus salīmētu kopā.

A. Jaunsleinis pašvaldību situācijas analizējošā runā E. Zalānam un valsts pārvaldei parādā nepalika, pārmetot valsts varai normatīvismu un negatīvisma kampaņas veicināšanu: pret pašvaldību vadītājiem, kas cenšas sasniegt likumīgu un sabiedrībai derīgu mērķi, tiek lietotas formālas prasības, kas balstās uz sabiedriski nelietderīgiem likumiem un noteikumiem, kas pieņemti neapdomīgi un šauru grupu interesēs.

Tāpat A. Jaunsleini satrauc, ka Saeimā stāv atvērts Pašvaldību likums, kurā pirmsvēlēšanu trakumā varot sabāzt iekšā populistiskus pantus. Tāpat nav sagatavoti likumprojekti, kas attiecas uz reformu, un ka 200 000 latu došana pašvaldībām par labprātīgu reformēšanos neesot nekas cits kā brutāls nopirkšanas mēģinājums. Ķekavas pa

gasta padomes atlaišanas kontekstā priekšsēdim radušās bažas par pašvaldību tiesisko aizsardzību, jo pret ķekaviešiem neesot vērsusies neviena tiesībsargājošā iestāde un "nozagtie" 67 miljoni vēl esot jāpierāda. Pēc A. Jaunsleiņa domām, tikpat labi arī, piemēram, Rīgas domi var apsūdzēt kaitējumā, to atlaist un iecelt valsts pārvaldi... Par likumu neievērošanu esot jāšoda, bet nedrīkst radīt sistēmu, ko var izmantot politiskos mērķos. Valdība arī nepilda likumu par apriņķu veidošanu vai tad arī valdība jāatlaiz? retoriski jautāja A. Jaunsleinis.

Vēl Pašvaldību savienības priekšsēdis izvirzīja oriģinālu domu, ka varbūt visas Latvijas pašvaldības kopā varētu aizņemties miljardu latu, lai salabotu pašvaldību

ceļus, kā arī mazliet piedraudēja pie valsts varas esošajām partijām: ja pašvaldībām netikšot palielināts finansējums, sekas būs redzamas nākamajās Saeimas vēlēšanās.

Tukuma rajona un Lapmežciema novada padomes priekšsēdētājs Edmunds Petersons teica, ka nevajagot domāt, ka daudzi ir pret reformu ir pret to, ka spēles gaitā maina noteikumus, un neviens neapturēšot ar reformas gaitu neapmierinātās pašvaldības turpināt ceļu uz Satversmes tiesu.

Ass bija viens no retajiem viesiem no Saeimas deputātu rindām Gunārs Laicāns, kurš pašvaldību reformu kūrējošo Tautas partiju apvainoja politiskajā prostitūcijā: te tā pārguļ ar "Jauno laiku", tad izgrūž no gultas un vietā velk "Saskaņas centru"...

Kongresā tika pieņemta deviņas rezolūcijas. Tajā skaitā par finansējuma palielināšanu. Par izglītību, aicinot saglabāt kārtību, ka lēmumu par pašvaldību izglītības iestāžu optimizāciju pieņem pati pašvaldība. Par pašvaldību ceļiem, prasot izveidot atsevišķu valsts budžeta programmu pašvaldību ielu un ceļu attīstībai. Par rajonu reorganizāciju, prasot paredzēt likumā, ka rajona reorganizācijas plānu katra rajona padome pieņem un īsteno atbilstoši konkrētajiem apstākļiem un ka rajona pašvaldību manta un citi resursi tiek turpmāk izmantoti novadu un reģionu attīstībai. Bet rezolūcijā par tiesisko aizsardzību kongress aicina Saeimu un valdību likumprojektā par pašvaldības padomes atlaišanu iekļaut normu, ka nelikumību ļaunprātīgums un sistemātiskums jāpierāda tiesai, nevis ierēdņiem vai ekspertiem un ka ar likumu pašvaldību deputātiem jāparedz tāda pati aizsardzība pret vajāšanu politisku motīvu dēļ kā Saeimas deputātiem.

ARTIS DRĒZIŅŠ Latvijas Avīze